

Informācija par obligātajām veselības pārbaudēm un personas medicīniskajām grāmatiņām

Publicēts: 17.04.2020.

2018. gada 23. maijā stājās spēkā grozījumi Epidemioloģiskās drošības likumā, kas nosaka jaunas prasības personām, kuras ir nodarbinātas darbos, kas var radīt risku citu cilvēku veselībai. Tādēļ 20.07.2010. MK noteikumi Nr. 642 "Noteikumi par profesionālo darbību ierobežojošo infekcijas slimību sarakstu" un 27.11.2001. MK noteikumi Nr. 494 "Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai un kuros nodarbinātās personas tiek pakļautas obligātajām veselības pārbaudēm" ir zaudējuši spēku. Vairs nepastāv prasība nodrošināt medicīniskās grāmatiņas personām, kas nodarbinātas darbos, kas saistīti ar risku citu cilvēku veselībai.

Izmaiņas Epidemioloģiskās drošības likumā veiktas ar mērķi, lai pilnveidotu infekcijas slimību izplatības ierobežošanas pasākumus pakalpojuma saņemšanas laikā no darbinieka, kas inficējies ar infekcijas slimību, kā arī pārtrauktu nelietderīgas un formālas veselības apskates darbiniekiem, kas rada nepamatotu slogu gan darba devējiem, gan darbiniekiem.

Veselības ministrijā tiek gatavots jauns MK noteikumu projekts[1], kas definēs darbus, kuros nodarbinātās personas ir saistītas ar risku citu cilvēku veselībai, personu loku, kuras ir pakļautas obligātajām veselības pārbaudēm un to veikšanas kārtību, kā arī noteiks darba devēja un darbinieka pienākumus saistībā ar minētajām prasībām.

Izvērtējot līdzšinējo pieredzi obligāto veselības pārbaūžu jomā un veselības pārbaūžu lietderību, MK noteikumu projektā tiks noteikts, ka obligātās veselības pārbaudes būs jāveic tikai personām, kuras sniedz pakalpojumus, esot tuvā kontaktā ar bērniem, un pārtikas nozarē strādājošiem pēc epidemioloģiskām indikācijām. MK noteikumu projektā paredzēts atteikties no prasības nodrošināt personas medicīnisko grāmatiņu, aizstājot to ar atzinumu par darbinieka veselības stāvokli (veidlapa Nr. O27/u, kuru jau šobrīd izsniedz ārstniecības personas).

Ņemot vērā Epidemioloģiskās drošības likumā noteikto, ka personas pienākums ir nepakļaut citas personas inficēšanās riskam, kā arī to, ka personas, par kurām radušas aizdomas, ka tās ir inficējušās ar infekcijas slimību, ir aizliegts nodarbināt darbos, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, darbiniekam, konstatējot iespējamās infekcijas slimības pazīmes (vemšana, caureja, drudzis, ādas vai gļotādas dzelte, izsitumi vai strutaini izdalījumi), ir jākonsultējas ar savu ģimenes ārstu, kas izvērtēs darbinieka veselības stāvokli un viņa iespējas veikt darba pienākumus.

Darba likuma 82. panta (1) daļa paredz tiesības darba devējam norīkot darbinieku veikt veselības pārbaudi, ja darba devējam pastāv aizdomas par darbinieka saslimšanu, kas rada vai var radīt draudus citu cilvēku veselībai. Līdz ar to, ja darba devējs konstatē darbiniekam iepriekš minētās infekcijas slimību pazīmes, viņam ir tiesības darbinieku nosūtīt uz veselības pārbaudi.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, līdz jauno MK noteikumu spēkā stāšanās brīdim aicinām:

bērnu nometņu vadītājus nosūtīt bērnu nometņu darbiniekus, kas strādās ciešā kontaktā ar bērniem, pirms darba pienākumu uzsākšanas pie ģimenes ārsta, lai saņemtu atzinumu, ka darbinieks neslimo ar aktīvu tuberkulozi un nav infekciozs. Ja darbiniekam pēdējā gada laikā ir veikta obligātā veselības pārbaude, ko noteica 27.11.2001. MK noteikumi Nr. 494 "Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai un kuros nodarbinātās personas tiek pakļautas obligātajām veselības pārbaudēm", ģimenes ārsta atzinums nav nepieciešams.

izglītības iestāžu darbiniekus savlaicīgi vērsties pie sava ģimenes ārsta, veikt pārbaudi uz tuberkulozi un saņemt ārsta atzinumu, ka neslimo ar aktīvu tuberkulozi, nav infekciozs un var veikt savus darba pienākumus, ja pēdējā gada laikā nav veikta obligātā veselības pārbaude.

ārstniecības personām, kas strādā iestādē, kas sniedz pakalpojumu bērniem un ir ciešā kontaktā ar bērniem, savlaicīgi vērsties

pie sava ģimenes ārsta, veikt pārbaudi uz tuberkulozi un saņemt ārsta atzinumu, ka neslimo ar aktīvu tuberkulozi, nav infekciozs un var veikt savus darba pienākumus, ja pēdējā gada laikā nav veikta obligātā veselības pārbaude.

[1] Ar MK noteikumu projektu un tā sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumu (anotāciju) ir iespējams iepazīties MK mājaslapā (<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?dateFrom=2018-05-24&dateTo=2018-05-24&vss&text=VSS-502&org=0&area=0&type=0>).

<https://www.spkc.gov.lv/lv/informacija-par-obligatajam-veselibas-parbaudem-un-personas-mediciniskajam-gramatinam>